

Nyheter från IFN

nr 2 • 2018

Lars Calmfors – faktakollare i *Dagens Nyheter*

Fake news är numera ett begrepp, efter att ha varit ett av Donald Trumps favorituttryck. Svenska medier stämmer i bäcken inför valrörelsen 2018 och engagerar bland annat forskare för faktakoll. En av dessa är Lars Calmfors.

Foto: Karl Gabor

– Det är ett vällovligt initiativ, säger Lars Calmfors om att *Dagens Nyheter* engagerat honom och nationalekonomen Laura Hartman för att ”ge övergripande synpunkter på materialet och komma med förslag till kompletteringar”.

Han hoppas att granskningen ska bidra till ”att hyfsa debatten”. Men säger samtidigt att det givetvis finns en risk, eftersom ingen människa kan tänka på allt.

– Men vi ska komma ihåg att det är fråga om en tidning, inte en vetenskaplig *peer-reviewed* tidskrift. Och det är *DN* – inte vi – som ansvarar för den slutliga texten.

Dagens Nyheter kommer varje vecka fram till valet att genomlysas ämnen som opinionsinstitutet Ipsos identifierat som väljarnas viktigaste frågor. Det blir ett 50-tal artiklar som Lars Calmfors ska läsa och ge synpunkter på. De första faktakollade artiklarna har redan publicerats. De handlade om vårdköer och konsekvenserna av #metoo. Hur går det till när du granskar?

– Journalisten sänder ett material till mig på ett tidigt stadium och sedan har vi en dialog. Men det är inte frågan om detaljkunskaper från min sida utan om en grov rimlighetsbedömning.

Även andra IFN-forskare agerar faktagranskare. Richard Öhrvall har bidragit till faktakoll av Ebba Busch Thors (KD) uttalande i en *DN*-intervju att ”... efter andra världskriget [...] men vi hade hög tillit till varandra. Nu ser vi att tilliten till varandra går ned.” *DN* skriver: ” ...

den senaste upplagan av European Social Survey som genomförts vartannat år sedan 2002 visar på en marginell nedgång i mellanmänsklig tillit i Sverige sedan 2002, någonting statsvetaren Richard Öhrvall uppmärksammade i oktober 2017”.

Per Skedinger, IFN, är ytterligare en forskare som kunat lägga fakta till rätta. Han faktakollade Stefan Löfvens uttalande i *SVT* att en miljon svenskar riskerar att få sänkt lön om Alliansen får igenom sitt förslag om inträdesjobb. Han förklarade att forskningen inte ger tillräckligt stöd för Stefan Löfvens påstående. Det är svårt att dra slutsatser från amerikanska studier, sa han.

SVT, SR, Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet ska med faktakoll motverka desinformation. Faktakollen ska undersöka påståenden från politiska makthavare, men också påståenden som fått spridning i sociala medier. Redaktionerna kommer att göra faktakollarna var för sig, men ska hålla sig till gemensamma principer. Senare samlas materialet på en gemensam sajt. Projektet finansieras främst av redaktionerna, men Vinnova har givit stöd till den tekniska utvecklingen.

Källa: Mediavärlden

All ny forskning presenteras i IFN:s working paperserie. Målgruppen är i första hand andra forskare. Namnen i fet stil i denna lista är IFN-forskare och forskare affilierade till IFN.

- "What is the Cost of Privatization for Workers?" av **Martin Olsson** och **Joacim Tåg**.
- "Avoiding the Housewife Stigma: Self-Employment as a Female Career Choice" av **Carl Magnus Bjuggren** och **Magnus Henrekson**.
- "Threatening to Buy: Private Equity Buyouts and Antitrust Policy" av **Pehr-Johan Norbäck**, **Lars Persson** och **Joacim Tåg**.
- "Stock Market Returns and Consumption" av Marco Di Maggio, Amir Kermani och **Kaveh Majlesi**.
- "Do Voters Dislike Liberalizing Reforms? New Evidence Using Data on Satisfaction with Democracy" av **Niclas Berggren** och **Christian Bjørnskov**.
- "A Cross-Country Comparison of Dynamics in the Large Firm Wage Premium" av Emanuele Colonnelli, **Joacim Tåg**, Michael Webb och Stefanie Wolter.
- "Ethnic Enclaves and Immigrant Self-employment: A Neighborhood Analysis of Enclave Size and Quality" av **Martin Andersson**, Johan P. Larsson och **Özge Öner**.
- "Why Do Military Dictatorships Become Presidential Democracies? Mapping the Democratic Interests of Autocratic Regimes" av **Christian Bjørnskov**.
- "Market Power and Forward Prices" av **Keith Ruddell**, Tony Downward och Andy Philpott.
- "Urban Interactions" av Jung Sung Kim, Eleonora Patacchini, Pierre M. Picard och **Yves Zenou**.
- "Cournot Competition in Wholesale Electricity Markets: The Nordic Power Exchange, Nord Pool" av **Erik Lundin** och **Thomas Tangerås**.
- "The Influence of Institutionally Embedded Ownership on Anglo-American Corporate Governance Migration into Emerging Economy IPO Firms" av Bruce Hearn, **Lars Oxelheim** och Trond Randøy.
- "Who Creates Jobs and Who Creates Productivity? Small versus Large versus Young versus Old" av **Fredrik Heyman**, **Pehr-Johan Norbäck** och **Lars Persson**.
- "The Short- and Long-Term Effects of Student Absence: Evidence from Sweden" av Sarah Cattán, Daniel A. Kamhofer, Martin Karlsson och **Therese Nilsson**.
- "Homothetic Preferences Revealed" av Jan Heufer och **Per Hjertstrand**.
- "Verifying High Quality: Entry for Sale" av **Pehr-Johan Norbäck**, **Lars Persson** och **Roger Svensson**.

Upcoming seminars:

How the EU might foster unity

Clement Fuest, CESifo Munich, will present the EEAG-report 2018. This will be followed by a discussion about the future of the EU. Panelists: **Katarina Areskough Mascarenhas**, Head of the European Commission Representation in Stockholm, and Professor **Lars Calmfors**, IFN. Thomas Gür will moderate the discussion.

Friday March 23, at 8.30–10.00.

Fires Final Conference

Researchers – including IFN – will present a pragmatic approach for tailoring a reform strategy to the specific strengths and weaknesses of the different European regions. The principal message is: Go beyond the usual recipes and start building on the existing institutional framework to support entrepreneurship in the diverse European local contexts!

Friday May 25, in Brussels.

Alexander Ljungqvist lämnar New York för svensk professur

Du har flyttat från New York och NYU Stern School of Business för att bli professor på Handelshögskolan. Vad är det som lockar med Handelshögskolan, Stockholm och Sverige?

Handelshögskolan är ett av världens ledande universitet inom mitt område, finansiell ekonomi, så det är självklart smickrande och frestande på samma gång att bli utnämnd till professor där. Under mina 25 år utomlands, först vid Oxford University och sen vid New York University, har Stockholm etablerats som en pulserande europeisk hub för startups, vilket är mycket spännande både från ett forskningsperspektiv och för Sveriges ekonomi.

Vad kommer du i första hand att forska om?

Just nu forskar jag inom "household finance", där jag använder mig av de rika mikrodata vi har tillgång till i Sverige. Individernas ekonomiska beslut har viktiga och kumulativa effekter på alla aspekter av ekonomin. På individnivå påverkas livstidsbesparingar. På makronivå påverkas länders sparande och inhemskt kapital, tillgångar som kan investeras i bland annat innovationer. De påverkar också likviditeten och prisbildningen på de finansiella marknaderna, vilket i sin tur påverkar kapitalbildning och företagsinvesteringar.

Du är sedan början av 2013 affilierad till IFN och forskar tillsammans med flera IFN-forskare. Har affilieringen spelat in i ditt beslut att flytta till Sverige?

Alexander Ljungqvist presenterar sin forskning på ett IFN-seminarium.

Utan tvekan. Det är faktiskt tack vare IFN jag nu har flyttat tillbaka till Sverige. Som gammal skåning, Lundastudent och utlandssvensk hade jag egentligen ingen större erfarenhet av Stockholm. Men sedan 2013 har jag regelbundet besökt Stockholm för att forska på IFN. Jag har så småningom blivit väldigt förtjust i både Stockholm som stad att leva i och Sverige som land att vara verksam i som ekonom.

Hur kommer ditt samarbete med IFN att se ut i fortsättningen?

Jag har ett par projekt på gång på IFN som kommer att hålla mig sysselsatt i några år till. Jag tänker då särskilt på mitt samarbete med Martin Ljunge, som finansieras av Riksbankens Jubileumsfond och Jan Wallander och Tom Hedelius stiftelse, och ett nytt ekonomiskt forskningsnätverk i Norden som Lars Persson och jag ska lansera i sommar.

Kort och gott

Malin Gardberg är ny affilierad forskare på IFN. Hon anställs på institutet från hösten 2018. Malin Gardberg är doktorand vid Erasmus University Rotterdam och Tinbergen Institute. Hon forskar bland annat om växelkurser på en global marknad och om hur ojämlikhet, finansiell integration och reformer påverkar exempelvis konsumtion.

Global Award för Entrepreneurship Research 2018 tilldelas Olav Sorenson, Yale University. Han kommer att motta priset och hålla en prisföreläsning i Stockholm den 14 maj. Sorenson har bland annat forskat om sociala nätverks betydelse för framgångsrika entreprenörer.

Kommande seminarier:

Turordningsregler – lagstiftning med konsekvenser eller spel för gallerierna?

Tre forskare på IFN – **Carl-Magnus Bjuggren**, **Martin Olsson** och **Per Skedinger** – har studerat olika aspekter av turordningsreglerna inom LAS. Inför höstens val har flera riksdagspartier lagt fram förslag om förändringar av dessa reglerna. Vilka effekter kan dessa förslag få?

Torsdagen den 3 maj kl. 8.30-10.00.

Hur skapas kvalitet i hemtjänsten?

En forskargrupp på IFN har jämfört kvalitet och produktivitet i hemtjänsten. Det visar sig att hög produktivitet inte går ut över de äldre, vilket ofta hävdas i debatten. Forskarna har även studerat LOV. Det visar sig att brukarna blir mer nöjda med hemtjänsten när en kommun börjar tillämpa LOV.

Torsdagen den 17 maj kl. 8.30-10.00.

Debatt & politik i urval

15 februari | Lars Calmfors, IFN och ordförande för AER, presenterade rapporten "Hur fungerar kollektivavtalen?". AER lyfter fram Tyskland som varnande exempel. Där har facklig anslutning fallit med nästan 30 procentenheter under de tre senaste decennierna. Det här visar att förändringar kan komma snabbt [även i Sverige], sa Calmfors.

11 mars | Henrik Jordahl, höll ett föredrag om vinster i välfärden på Timbros Reformakademi. En utbildning med inriktning mot ekonomiska reformer. Under utbildningens gång kommer fler IFN-forskare att föreläsa: Pär Holmberg, Andreas Bergh, Magnus Henrekson och Gabriel Heller Sahlgren som är affilierad till IFN.

13 mars | Martin Andersson, BTH och affilierad till IFN, presenterade Att lära av staden (Entreprenörskapsforum), som han författat tillsammans med Johan P Larsson. Studien visar att "det finns starka argument att beakta stadens betydelse". En policy för regional utveckling bör utgå från nätverksstrukturer mellan stad och land.

14 mars | Jonas Vlachos, Stockholms universitet och affilierad till IFN, deltog i en debatt i Kulturhuset i Stockholm. Titeln var "Vilken skola vill vi ha efter valet 2018?". I seminariet deltog även tidigare utbildningsminister Jan Björklund (L), nuvarande utbildningsministern Gustav Fridolin (MP) med flera.

15 mars | Joacim Tåg presenterade en studie om varför det finns så få kvinnor i toppen i det svenska näringslivet för tjänstemän på Finansdepartementet. Forskarna visar att kvinnor med chans att bli chefer halkar efter sina manliga kolleger i samband med barnafödande. Åtgärder bör således fokusera på ett tidigt skede i karriären, förklarade Tåg.

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer sju gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev

Redaktör: Elisabeth Precht, elisabeth.precht@ifn.se; tfn 08-665 4525. Ansvarig utgivare: Magnus Henrekson.